

El mestre Mas i Ros

Viure per a la sardana

Francesc Mas i Ros, vuitanta-tres anys en bona part dedicats a la sardana.

A la rambla Recolons de Caldes, en una d'aquestes cases que, sense ser cap joia arquitectònica, tenen la delicadesa d'aquella corba o flor modernista que el temps ha respectat, una casa de les moltes que es poden trobar a Caldes, viu el mestre Francesc Mas i Ros. Qui conegui mínimament el món de les sardanes, ben segur que en deu haver escoltat alguna de les moltes que ell ha compost. Amb una llarga història musical al darrera, en Francesc Mas i Ros n'està ben satisfet, del que la sardana li ha donat.

Nasqué a Caldes, ja fa vuitanta-tres anys, i la seva vida ha anat sempre molt lligada a la música: el seu pare tenia un negoci de manubris, quasi cent màquines de fer música que tenia llogades arreu dels pobles del voltant. Negoci rendible fins que va arribar el maquiavèlic invent de les gramolses, quan negoci i manubris foren cremats en una falla fora de lloc.

— Com va adquirir els vostres coneixements musicals?
— Vaig aprendre les primeres lliçons de música amb unes monges franceses que hi havia aquí, a Caldes. A més, amb el negoci de casa vaig aprendre afinar pianos. Ben aviat vaig deixar els estudis per dedicar-me de ple a la música. Primer vaig treballar acompanyant amb el piano les sessions de cinema mut, improvisant la música adequada per a cada escena. Després vaig acompanyar al piano artistes a les festes majors. I fins cap als seixanta vaig estar a l'orquestra Jadrís, que vaig deixar perquè era massa gran.

— I com a compositor de sardanes, quan va començar?
— Cap als anys quaranta jo em dedicava també a la composició de ballables, fent pasdobles i música popular que tocaven les orquestres i orquestrines. Els

drets d'autor que rebia m'haguessin deixat el futur assegurat, però vaig preferir deixar-ho per la composició de sardanes, i no m'hi penedeixo pas.

— Com va a aprendre a fer sardanes?

— Bé, el que passava era que jo no coneixia ni els instruments de la cobla ni com es feia una sardana. Llavors un amic meu, en Pere Mercader, de Cassà, em va ajudar en la primera sardana, harmonitzant-la i arrançant-la, fent la feina principal. Així en vaig anar aprenent, fins que arribà el primer èxit, *La cançó de la morta*.

El nom del mestre és ben conegut entre les colles de sardanistes, i d'arreu de Catalunya — i també de França — li vénen a demanar que els dediqui una sardana. Fruit d'aquestes amistats i col·laboracions, el compositor ha obtingut una popularitat que no s'esperava, i ha rebut cap a cent cinquanta homenatges.

— Com creu que li ha arribat, aquesta popularitat?

— De fet, les sardanes que jo faig tenen un caire molt popular, que agrada molt a la gent. Per això molta gent d'arreu de Catalunya em ve a trobar perquè els faci una sardana. Aquests últims anys no parava de fer viatges amunt i avall als pobles on s'es-

trenaven les meves sardanes. N'he escrites cap a dues-centes vint-i-cinc, i n'hi ha unes cent quaranta enregistrades en disc. Ara el meu nom es coneix arreu de Catalunya, i això que la sardana no és una música que es difongui gaire per la ràdio o la televisió.

— Quines són les seves sardanes més estimades?

— De cares al públic, la meua sardana que ha batut el rècord és *La colla dels setze*, que és una de les que ha assolit més popularitat. Ara, potser la que m'estimo més, i això que no ha tingut tanta acceptació, és *L'amic absent*, que vaig dedicar a un amic mort de càncer. Però com que és una sardana més seriosa i trista, no ha estat mai tan popular com les altres.

— No s'ha plantejat mai de cultivar un altre gènere o estil?

— No, la veritat és que sempre he fet aquest tipus de sardanes, que m'han valgut aquesta fama. No m'han deixat fer altra cosa, i també cal reconèixer que potser no tinc facultats per a un estil més elaborat i delicat. Però també m'agrada escoltar altres tipus de música, com la música clàssica o la sarsuela.

Segons considera ell mateix, ha arribat al màxim que podia esperar. Creu que ha tingut molta sort, ja que hi ha músics més bons que ell que no són tan coneguts. És una gran satisfacció per a en Francesc Mas i Ros saber que les seves sardanes quedaran, igual com les sardanes que va compondre vint anys enllà, es toquen encara ara als aplecs.

— N'està satisfet, del que heu assolit?

Caldes també homenatjà el mestre, dedicant-li un monument i un carrer.

— Molt. Jo no m'hauria dit mai que arribaria on he arribat. El que m'ha portat tot això de les sardanes és una cosa que no es pot pagar. Mira, per exemple l'altre dia em van trucar, d'un poble de Lleida on jo els havia fet una sardana, una gent que quasi no recordo, tan sols per saber com em trobava de salut. Totes les sardanes les faig desinteressadament, però en rebo grans satisfaccions.

— Com veu el futur de la sardana?

— Veig que no hi ha gaires compositors joves que despuntin en la composició de sardanes. És que, de fet, no hi ha gran interès, perquè no surt rendible. Fins ara hi ha encara grans compositors de sardanes, com en Manel Saderna, d'un estil molt acurat. Però cal que en surtin de nous. Jo crec que la nostra generació de sardanistes ja és acabada.

Encara que digui això, en Francesc Mas i Ros encara dedica les

estones lliures a compondre alguna sardana. Segurament perquè no pot veure un pentagrama en blanc, sense notes. Però n'està cansat, d'aquell anar i venir pels pobles d'aquests últims anys. Ara vol portar una vida reposada, a Caldes, amb els seus fills i els amics que el vénen a veure. Amb tot, ben segur que trobarà temps per fer alguna escapada, si una colla de sardanistes el van a veure, entossudits que el mestre els regali una sardana.

POCH

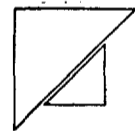
Taller Mecanic

PELAYO POCH PUIG

SERVEI DE GRUA
Zona Industrial - C. Ponent, 21
Termes Romanes, 25
Telèfon 47 02 47
Tel. Part. 47 02 74
CALDES DE MALAVELLA

FIGUERAS

Sant Gerard, 18 - Major, 29
Tels. 47 00 57 - 47 03 48
Caldes de Malavella (Girona)

Pintura - Decoració - Drogueria

HOTEL BALNEARI VICHY CATALAN

OBERT TOT L'ANY

Parcs Frondosos tennis

Balneoteràpia piscina instal·lacions modernes

Reserves: Tel. 47 00 00

CALDES DE MALAVELLA

Restaurante-Hotel-Bar

Touring

Habitacions amb calefacció
Pistes de tennis - Parc infantil

Autopista - Sortida, 9
Ruta Barcelona - Girona
Ctra. Nacional II. Km. 707
Tel. (972) 85 30 66
SILS (Girona-Espanya)

Restaurant

San Mauricio

Al costat de l'ermita

especialidad en carnes a la brasa

Tel. 47 01 23

CALDES DE MALAVELLA (Girona)